

**CONCLUSIONS DE LA JORNADA: COOPERACIÓ INTERNACIONAL, JUSTÍCIA GLOBAL I DESIGUALTATS SOCIALS. CONSTRUINT RESPOSTES DES DE VIC.
28 de Febrer 2025. Sala Gòtica. Casa Convalescència.**

Entitats Participants: Associació Rosa Dilmé Rwanda, Creu Roja Osona, Associació Joves Africans de Catalunya, Associació de cooperació pel desenvolupament Kakolum, Associació Far Gàmbia, CASC (Coordinadora d'Associacions Senegaleses de Catalunya), Associació Manuk, Festival Protesta, Medicus Mundi Mediterrània, Casa Terra, La Fera Ferotge, Associació Diàspora de la *Commune de Kolibantang*, UVic-UCC, La Fede.cat, Fons Català de Cooperació, Diputació de Barcelona, Junde Editorial, Comunalitat de Vic i Departament d'Educació, Ciutadania, Joves i Mediació de l'Ajuntament de Vic.

JUSTÍCIA GLOBAL

La justícia global encara és un concepte en construcció i pot evolucionar en el futur. Però ens dona un marc de Drets i ens permet dialogar. Hi ha 4 elements que la defineixen:

1. Justícia com a transformació social

Més enllà dels sistemes judicials, la justícia ha de ser una eina per a la transformació social. Ens obliga a qüestionar cap a on anem com a societat, garantint un marc que asseguri la igualtat i la dignitat de totes les persones, independentment de la seva identitat, origen o condició social.

2. Interdependència i Eco dependència

Vivim en una societat que, en molts aspectes, s'ha deshumanitzat. La dependència entre els humans és clau per viure. Per poder tenir una vida digne ens necessitem els uns als altres i hem de fer-ho en un entorn saludable. La interdependència entre persones i comunitats és fonamental per reconstruir un món més just. La pandèmia de la Covid-19 ens ha fet més conscients d'aquesta fragilitat i de la necessitat d'actuar conjuntament.

3. Equilibri en la distribució del poder i els recursos

Un dels grans reptes de la justícia global és garantir una distribució equitativa dels recursos i les oportunitats. Aquest equilibri no es pot assolir només des de la responsabilitat individual, sinó que necessita el compromís de les institucions, les entitats i la societat civil. Que suposa suprimir la dicotomia entre el Nord i el Sud global. Cal una revisió de privilegis.

4. Equilibri de sabers.

Un sistema global que acompanyi i validi els processos de canvi

La justícia global no pot ser només un ideal, sinó que ha de tenir un impacte real en les estructures socials i econòmiques. Per això, és essencial construir un sistema d'estabilització global que doni suport a aquests processos i eviti que determinats col·lectius quedin exclosos. Construir un món on totes les veus hi tinguin cabuda. Generar noves narratives. Fer-se preguntes per generar consciència.

Un aspecte fonamental d'aquesta reflexió és la necessitat de qüestionar-nos el moment en què vivim. La justícia global no només ens ofereix respostes, sinó que ens convida a fer-nos preguntes i a analitzar de manera crítica la nostra realitat. Tant les iniciatives de sensibilització com els espais de discussió formal i informal tenen el potencial de fomentar aquesta presa de consciència. A més, ens permeten comparar el que passa a escala global amb el que passa a casa nostra, ajudant-nos a entendre millor les dinàmiques socials i polítiques que ens envolten.

L'EDUCACIÓ PER LA CIUTADANIA GLOBAL.

L'educació com a espai de transformació social

L'educació és una eina fonamental per formar ciutadans crítics i compromesos. En aquest sentit, es va destacar que en alguns casos l'escola ha experimentat un procés de despolitització, fet que pot ser positiu si garanteix espais diversos i segurs per als estudiants.

No obstant això, també s'ha posat sobre la taula que no n'hi ha prou amb aquest enfocament. Davant l'auge de moviments d'extrema dreta, és fonamental garantir espais segurs per a la diversitat i per a la construcció d'una ciutadania crítica. Les escoles tenen un paper clau en aquesta tasca i, per això, s'ha de desenvolupar un programa d'acció i innovació que permeti afrontar aquests desafiaments amb estratègies concretes.

Un altre aspecte clau és la interdependència global entre països, ja que el que passa a altres parts del món té repercussions a nivell local, i a la inversa. Cal explicar les causes del perquè el sistema està provocant totes aquestes desigualtats. Aquesta realitat implica una responsabilitat compartida i la necessitat de repensar els models de desenvolupament i les pràctiques actuals. En aquest sentit, s'emfatitza el compromís amb una advocació per a la ciutadania global, promovent una visió transformadora que ajudi a explicar les causes dels problemes mundials.

CONCLUSIONS I REPTES.

Aquest nou paradigma ha estat una oportunitat per enfortir la defensa dels drets humans i socials en un món canviant. La incorporació del concepte de justícia global ens ha permès obrir nous espais de reflexió i acció, amb l'objectiu de construir una societat més equitativa i solidària. El repte ara és continuar desenvolupant aquest model, assegurant que sigui realment inclusiu, crític i transformador.

1. Cal reforçar l'àmbit educatiu i innovador, assegurant que les institucions educatives i socials puguin adaptar-se als canvis i donar respostes efectives.
2. L'escola ha de continuar sent un espai segur i divers, evitant la instrumentalització política, però, alhora, oferint eines perquè els estudiants esdevinguin ciutadans crítics.
3. L'augment dels discursos d'extrema dreta fa necessari un replantejament de com garantim una educació basada en valors democràtics i de justícia global.
4. És imprescindible posar en marxa programes d'acció que permetin abordar aquests reptes amb una mirada innovadora i eficient.
5. És important la línia estratègica vinculada a la creació de polítiques públiques conjuntament amb altres actors dels municipis. Aquesta col·laboració permet impulsar iniciatives més eficients i alineades amb les necessitats del territori.
6. De la mateixa manera, es planteja la necessitat que la cooperació també esdevingui transversal, de manera que tots els departaments i ajuntaments incorporin criteris de justícia global en el disseny i aplicació de les seves polítiques.
7. Deconstrucció de la narrativa per assumir la diversitat cultural. Cal canviar la narrativa predominant sobre la diversitat cultural, passant de la percepció de la diferència com un

obstacle a veure-la com un enriquiment, mitjançant la sensibilització, l'educació i la creació de noves narratives a la societat.

8. Superar les barreres socials i culturals existents, evitar la segregació social i promoure una millor convivència en les comunitats a través de la sensibilització i l'educació.

9. L'educació i la sensibilització són claus per evitar que es creïn divisions que fomentin la segregació i la discriminació. És necessari abordar aquests problemes de manera transversal i inclusiva, promovent l'acceptació i el respecte per la diversitat, i creant una societat més cohesionada i respectuosa. La convivència no ha de ser vista com un repte, sinó com una oportunitat per enriquir-nos mútuament.

En conclusió, les intervencions de la taula posen de manifest la necessitat de col·laborar des dels municipis en la creació de polítiques públiques que responguin a les necessitats locals i globals. La interdependència mundial exigeix una responsabilitat compartida i una revisió dels models de desenvolupament actuals per garantir que les accions locals tinguin un impacte positiu global. A més, és fonamental que la cooperació esdevingui transversal i que la justícia global sigui un criteri fonamental en totes les polítiques públiques. Així, es pot avançar cap a una societat més justa, sostenible i compromesa amb el benestar global.

PROPOSTES D'ACCIONS PER INCORPORAR AL PLA DIRECTOR DE COOPERACIÓ:

1. Tallers d'educació intercultural a escoles i entitats: Crear espais d'aprenentatge que promoguin la comprensió mútua entre persones de diferents orígens, superant les etiquetes com "Vic 1" i "Vic 2" o altres divisions similars. Aquests tallers inclouran temes com els valors de la igualtat, la diversitat cultural i la convivència respectuosa.

2. Innovació i transformació digital. Acompanyament i assessorament a entitats del tercer sector amb l'objectiu de paliar els efectes socials de la bretxa digital i promoure la seva capacitat i accés en molts dels tràmits municipals, com ara les convocatòries de captació de fons.

3. Treball en xarxa. Fomentar la intercooperació i les aliances entre entitats socials per maximitzar l'impacte de les seves accions d'incidència i enfortiment. I així també evitar la sectorialitat en la que treballen moltes entitats.

4. Campanyes de sensibilització a la comunitat: A través de mitjans de comunicació i activitats comunitàries, difondre missatges d'acceptació, igualtat i integració. Aquestes campanyes tindrien l'objectiu de combatre els prejudicis i les idees preconcebudes sobre altres cultures, incloent temes sobre la diversitat religiosa, ètnica i cultural.

5. Formació per a professionals en contacte amb la diversitat: Organitzar cursos per a mestres, educadors socials i altres professionals que treballen amb joves i adults, amb l'objectiu de proporcionar eines per reconèixer, gestionar i combatre els prejudicis i la segregació dins les seves activitats professionals.

6. Revisió i desconstrucció de discursos públics i mediàtics. Cal crear un relat conjunt que fomenti la reflexió crítica sobre els discursos que perpetuen estereotips i discriminació cap a les persones de diferents orígens. Organitzar espais de debat amb experts, activistes i

membres de diverses comunitats per replantejar les narratives sobre la diversitat cultural en els mitjans i en la política.

7. Recerca d'eines per accedir a les escoles. Cal que les escoles incorporin l'Educació per la Justícia Global. Crear programes educatius que incorporin l'educació per la ciutadania global i la diversitat cultural com una part fonamental del currículum escolar. Aquest enfocament no només inclou coneixements sobre altres cultures, sinó també la promoció de la comprensió i l'empatia envers les diferències, amb activitats interactives i projectes compartits entre alumnes de diferents orígens i coneixement de les causes estructurals que provoquen les diferències i desigualtats.

8. Més projectes de barri des d'una perspectiva comunitària. Fomentar el diàleg Inter generacional i intercultural: Organitzar espais per a l'intercanvi generacional i cultural entre joves i adults de diverses comunitats. Aquests espais podrien ser tallers, fòrums i activitats comunitàries per trencar barreres i promoure una millor comprensió entre persones de diferents cultures.

9. Enfortiment de xarxes de suport mutu. Cal crear espais segurs on persones i entitats puguin compartir problemàtiques i necessitats i buscar solucions compartides de suport.

10. Fomentar projectes d'economia social amb un impacte que transformi la societat perquè aquesta sigui més justa, inclusiva i igualitària.

11. Priorització geogràfica dels països de treball en funció de la realitat de la ciutat. Tenint en compte sobretot la presència de les comunitats existents a la ciutat.

12. Convocatòria de subvencions per entitats d'Educació per la Ciutadania Global.

13. Fomentar els projectes de cooperació tècnica. Activitats dirigides a l'enfortiment de capacitats institucionals i de recursos humans per millorar la qualitat de polítiques públiques. Fomentar el debat i l'intercanvi d'experiències de coneixements, l'assessorament, l'acompanyament i la transferència de coneixement i tecnologia entre d'altres.

14. Convocatòria de subvencions per entitats d'Educació per la Ciutadania Global.

15. Implicació de la Diàspora. L'aportació de la diàspora no ha de ser material sinó que ha de ser de transformació econòmica i social del país. S'ha d'aturar la només transferència de diners sinó que també puguin aportar a la governança. Necessitats de poder establir diàlegs i relacions horitzontals,

16. Realitzar més sessions o crear un espai permanent per aprofundir sobre el treball conjunt.

La desconstrucció de les narratives establertes sobre la diversitat cultural és fonamental per avançar cap a una societat més inclusiva i cohesionada. Assumir la diversitat com un valor i una oportunitat per enriquir la cultura catalana permetrà trencar barreres, reduir la discriminació i fomentar una convivència més respectuosa. Mitjançant l'educació, la sensibilització i la creació de noves narratives, aconseguirem una societat que celebri les diferències i integri la diversitat com una riquesa comuna.